

Consiliul Superior al Magistraturii

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

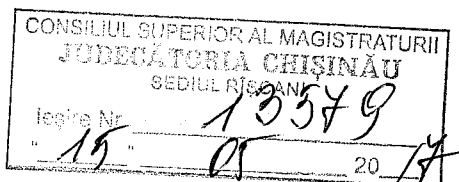
MD 2068 Chișinău, str. Kiev, № 3
tel. 44-20-03, 44-02-19, fax. 43-80-02

Высший Совет Магистратуры

Суд Кишинэу
офис Рышкань

MD 2068 Кишинэу, ул. Киев, № 3
tel. 44-20-03, 44-02-19, fax. 43-80-02

Curtea Constituțională
a Republicii Moldova
str. A. Lăpușneanu 28
mun. Chișinău

În procedura judecătorei Chișinău sediu Rîșcani se află în procedură dosarul civil nr. 3-729/17 la chere de chemare în judecată înaintată de Chibac Isai versus Casa Teritorială de Asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. 92/2014/1617 .

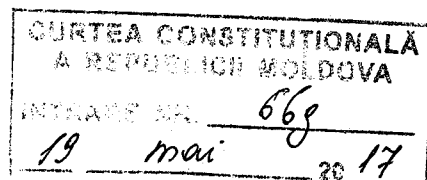
Astfel , în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 27 octombrie 2016 privind sesizarea Curții Constituționale în privința controlului constituționalității prevederii ” Pensia minimă pentru limita de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces ” din coloana 4 punct 1.5 din Anexa nr. 3 al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat nr. 329 din 23.12.2013 ,în temeiul art.54 în colaborare cu art. 1,16,46 din Constituția Republicii Moldova .

Anexă :

- 1) Dosarul civil nr. 3-729/17 la acțiunea lui Chibac Isai versus Casa Teritorială de Asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. 92/2014/1617 pe 87 file .
- 2) Încheierea din 27 octombrie 2016 privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederii ” Pensia minimă pentru limita de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces ” din coloana 4 punct 1.5 din Anexa nr. 3 al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat nr. 329 din 23.12.2013 ,în temeiul art.54 în colaborare cu art. 1,16,46 din Constituția Republicii Moldova .
- 3) copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederii ” Pensia minimă pentru limita de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces ” din coloana 4 punct 1.5 din Anexa nr. 3 al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat nr. 329 din 23.12.2013 ,în temeiul art.54 în colaborare cu art. 1,16,46 din Constituția Republicii Moldova pe 8 file .

Judecătorul
Judecătorei Chișinău ,sediul Rîșcani

Cornelia Vârlan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Vârlan Cornelia
Judecător Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
str. Kiev 3 bir 17 mun. Chișinău

1. Obiectul sesizării

1. Exercițarea controlului constituționalității a sintagmei „**Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces**” din coloana 4, tipurile prestațiilor sociale asigurate, la pct.1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 Nr. 329 din 23.12.2013.

Cererea reclamantului pentru controlul constituționalității se exprimă prin faptul, că această sintagmă a fost reținută ca temei de drept la stabilirea pensiei pe motiv de vîrstă și la emiterea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun. Chișinău (în continuare CTAS) nr. 92/2014/1617.

În opinia reclamantului, sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din legea menționată, contravine art.54 în colaborare cu art. 1,16 și 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

2. Integral, pct.1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12. 2013, prevede:

- **coloana 1, categoriile de plătitori și de asigurați**

„Persoanele fizice, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dezabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1-1.4, care se regăsesc în una din situațiile:

- întreprinzători individuali;
- avocați, notari publici, executori judecătorești și mediatori care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare;

- **coloana 2, tariful contribuției de asigurări sociale de stat și baza de calcul**

„5748 de lei anual pentru asigurarea individuală”;

- **coloana 3, termenul de virare**

„Lunar, câte 1/12 din suma anuală, pînă la sfîrșitul lunii imediat următoare celei de gestiune”;

- **coloana 4, tipurile prestațiilor sociale asigurate**

„Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces”.

3. Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, Nr. 329 din

23.12.2013, în prezent nu este în vigoare, dar aceasta a produs efecte juridice litigioase și este determinantă la emiterea deciziei CTAS nr. 92/2014/1617, contestate în anulare în ordinea contenciosului administrativ, respectiv și la soluționarea cauzei.

II. Legislația pertinentă pricinii judecate

4. Potrivit art. 53 alin.(1) din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, „Pensia pentru limita de vîrstă se determină prin cumularea drepturilor la pensie din perioada anterioară și cea posterioară intrării în vigoare a legii. Formula de calcul a pensiei în aceste cazuri este redată în anexa nr.4, parte integrală a prezentei legi”.

5. Art. 8 alin.(1) din Legea menționată prevede, că „Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate”, i-ar potrivit alin. (2), „Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare, cotele de contribuții stabilite și numărul total de luni de cotizare”. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat. este redată în anexa nr. 1, parte integrală a prezentei legi”.Totodată, pct. 53 din Regulamentul cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 328 din 19.03.2008, expres prevede, că venitul mediu lunar asigurat (Sa) se determină din suma contribuțiilor individuale.

6. Potrivit art. 52 alin. (1) din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat cu titlul: Calcularea și confirmarea venitului asigurat, „în venitul asigurat realizat anterior datei implementării evidenței individuale se include toate tipurile de remunerare a muncii, primele și alte plăți asigurate, toate tipurile de remunerare a muncii colhoznicilor în gospodăriile colective, plata în natură”.

7. Cu referire la stagiul cotizat acumulat până la pensionare, potrivit art. 16 alin.

(2) din lege, „Asiguratul care, a realizat un stagiul de cotizare mai mare decât stagiul de cotizare prevăzut în art. 42 alin.(1) și (1 1), beneficiază pentru fiecare an de cotizare în plus, de un spor, la pensia integrală, de 2%, din venitul mediu lunar asigurat”.

8. Prin prisma dispozițiilor citate, pentru calcularea cuantumului pensiei integrale, legea clar prevede o modalitate de calcul a venitului mediu lunar asigurat din toate tipurile de remunerare a muncii în perioada anterioară intrării în vigoare a legii și altă modalitate, din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare, cotele de contribuții stabilite și numărul total de luni de cotizare în perioada posterioară intrării în vigoare a legii. În sensul legii, în perioada posterioară, venitul mediu lunar asigurat (Sa) se determină din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare sau cotele de contribuții stabilite.

Totodată, pentru fiecare an de cotizare în plus peste cel stabilit, asiguratul beneficiază de un spor la pensia integrală de 2% din venitul mediu lunar asigurat.

III. Circumstanțele litigiului în curs de examinare de către instanța de judecată

9. Solicitantul prezentei cereri Chibac Isai, la 24.01.2014 am atins vârsta de pensionare și întrunind condițiile prevăzute în art. 41 alin. (1) și art. 42 alin.(1') din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, la 20.02.2014 am depus cererea și actele necesare la CTAS pentru stabilirea și plata pensiei pe motiv de vârstă.

10. Potrivit Deciziei CTAS nr. 92/2014/1617 privind stabilirea pensiei, cuantumului pensiei integrale de 2541,09 lei la data numirii, este alcătuit din 2 calcule separate. Unul de 2350,24 lei pentru un stagiul cotizat de 26,1 ani înainte de 01.01.1999 și altul, de 190,85 lei pentru un stagiul cotizat de 14,7 ani în perioada posterioară intrării în vigoare a legii.

11. Reieșind din stagiul de 40,8 ani recunoscut de către CTAS la calcularea cuantumului pensiei, în anul 2004 am împlinit 31,5 ani de stagiul cotizat necesar pentru stabilirea pensiei integrale. Din anul 2005 practic activitatea profesională de avocat și potrivit înscrisurilor în carnetele de muncă, în ianuarie 2014 când am atins vârsta de pensionare, aveam un stagiul cotizat de muncă de peste 43 de ani.

12. Decizia CTAS nr. 92/2014/1617 și calculele pe perioada anterioară și cea posterioară intrării în vigoare a Legii Nr.156 privind pensiile de asigurări sociale de stat, indică erori de ordin aritmetic, de aplicare a art. 8 alin.(2), a art. 16 alin.(2) din legea menționată, precum și pct.53 din Regulamentul cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat, aprobat prin Hotărârea

Guvernului Republicii Moldova Nr. 328 din 19.03.2008. Aplicarea sintagmei: „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4, tipurile prestațiilor sociale asigurate la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, a condus la diminuarea cuantumului pensiei reclamantului și a adus atingere proprietății garantată în art. 54 din constituție, precum și prin art.1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană.

13.

Pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii, CTAS a constatat un coeficient a venitului lunar de 7,01375 salarii medii. Respectiv, din aceste venituri sau calculat și sau plătit contribuțiile de asigurări sociale, deoarece, în acea perioadă plățile contributive la fondul social nu erau plafonate, dar în temeiul unei imixțiuni legislative privind coeficientului maxim de 5 salarii medii la calcularea pensiei, din start mi s-a diminuat cuantumul pensiei cu 28,52% din venitul asigurat.

14. Modalitatea de calcul a pensiei utilizată de către CTAS pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii Nr. 156, indică o eroare aritmetică, care tot a condus la deminuarea cuantumului pensiei. Potrifit formulei, $[\backslash (\text{cuantumul pensiei}) = 125 + 0,005 * 26,1 * 3477,70 * 5,00000 = 2394,20$, dar nu cu 2350,24, cum a reținut în calcul CTAS.

15. La calcularea cuantumul pensiei pentru perioada posterioară intrării în vigoare a Legii Nr. 156, CTAS sa condus de prevederile pct.1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013.

Reieșind din calcul invoc următoarele:

- CTAS a reținut în calcul venitul asigurar de 29 448,00 lei în 12 luni a anului 2003 și 26072,00 lei în 11 luni din anul 2004, contrar faptului, că potrivit extrasului din cont (anexai), veniturile solicitantului în perioada anului 2003 sunt confirmate în sumă de 48 205,26 lei și 34 296,15 lei în anul 2004, care de fapt au fost primite de autorul sesizării sub formă de salariu și rapoarte de angajator la CTAS.

-CTAS a reținut în calcul sumarul lunilot de stagiul cotizată în perioada anilor 2005- 2014, dar nu a determinat, care este venitul mediu lunar asigurat (Sa) al pensionarului din suma contribuțiilor individuale plătite și nu le-a reținut în calcul pentru determinarea și stabilirea cuantumului pensiei. In coloana salariu pe perioada anilor 2005 - ianuarie 2014, CTAS indică „zero” în fiecare lună și an deplin de activitate la rezultatul calculării venitului asigurat, contrar faptului,

că am achitat toate contribuțiile individuale stabilite în Legile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anii respectivi și contrar dispozițiilor art. 8 alin.(2) din Legea nr. 156. Astfel, necătând la faptul, că am plătit taxele contributive la fondul social pentru această perioadă, CTAS nu a calculat venitul asigurat și retribuiția la pensie este zero. Mai mult ca atât, prin cumularea lunilor la calcul, CTAS a dininuat esențial venitul lunar.

-Din decizie mai rezultă, că contrar dispozițiilor art. 16 alin (2) din Legea Nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat, CTAS, cu rea credință nu a calculat reclamantului sporul de 2% la pensia integrală din venitul mediu lunar asigurat pentru fiecare an de cotizare în plus. In sensul legii, sintagmele „ pentru fiecare an de cotizare în plus” și „un spor la pensia integrală de 2% din venitul mediu lunar asigurat”, indică clar, că sporul de 2% pentru fiecare an în plus se calculează la pensia integrală din venitul mediu lunar asigurat.

16. Formula utilizată de către CTAS la calcularea cuantumului pensiei pentru perioada posterioară înțrării în vigoare a legii, include indicile sporului de 2%, dar acesta nu este calculat potrivit dispozițiilor art. 16 alin (2) din Legea Nr.156 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Venitul mediu lunar asigurat în perioada anterioară înțrării în vigoare a legii, din care CTAS a calculat cuantumul pensiei, constituie 3477,70 lei, i-ar în perioada posterioară 841,49 lei. Astfel, venitul mediu lunar asigurat din care CTAS a calculat cuantumul pensiei integrale a reclamantului, constituie 4319,19 lei, respectiv, din această valoare a venitului mediu lunar, urma să fie calculat sporul de 2%. Pentru 9,3 ani în plus, sporul de 2% din venitul mediu lunar asigurat din care sa calculat pensia integrală, este un adaos substanțial.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

17. În susținerea poziției și excepției de neconstituționalitate invoc, că prin sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la dispozițiile pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, legiuitorul a instituit condiții noi de stabilire și plată a pensiei, contrare Legii Nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Aceste noi condiții restrâng drepturile și diminuează cuantumul pensiei unor categorii de persoane, de aceia, contravin art. 54 în

colaborare cu art. 1,16 și 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul nr. 11a Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului

și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

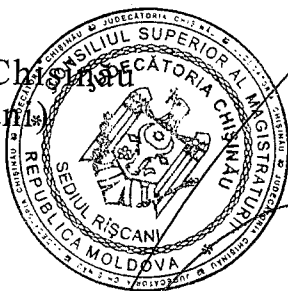
18. Prin aplicarea sintagmei: „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, sunt restrînse drepturile reclamantului și pe cale de consecințe, sa diminuat considerabil cuantumul pensiei, lipsindu-mă de un drept material dobândit prin muncă și contribuții plătite. Din calculul operat de CTAS reiese, că dacă nu continuam să lucrez din anul 2005 până în anul 2014, la atingerea vârstei de pensionare, dobândeam o pensie mai mare, ce evident contravine stimulării și creșterii protecției sociale pentru un stagiul cotizat peste cel stabilit. Totodată, CTAS m-a lipsit de sporul de 2% din venitul lunar asigurat de care beneficiaz potrivit legii pentru fiecare an realizat peste stagiul necesar.

19. Pornind de la cele invocate, în opinia reclamantului, prevederile „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, precum și Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale nr. 92/2014/1617 sunt adoptate cu încălcarea dispozițiilor art. 54 în colaborarecu art. 1,16, 46 din Constituția Republicii Moldova și prin urmare, necesită să fie supuse controlului constituționalității.

Judecător

Judecătoria Chișinău

(sediul Rîșcani)

Cornelia Vârlan

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2016
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Instanța compusă din:

mun. Chișinău

Președintele ședinței, judecătorul CORNELIA VÂRLAN
grefier VALENTIN TITICA

examinând în ședință publică problema ridicării excepției de neconstituționalitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chibac Isai versus Casa Teritorială de Asigurări sociale privind anularea decizie

a c o n s t a t a t:

La 01 august 2014 , reclamantul a depus cerere de chemare în judecată versus Casa Teritorială de Asigurări sociale sect. Rîșcani privind anularea decizie privind stabilirea pensiei, obligarea de a lua în calcul stagiul de cotizare pe perioada de muncă 03 .03 .1971 pînă la 06 .10 .1971 și din 10.11 .1971 pînă la 27 .08 .1973 , obligarea de a recalcula cuantumul pensiei pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a Legii 156 și cuantumul pensiei integrale din suma contribuțiilor plătite .

La 04 .10 .2016 , reclamantul a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitatea. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitatea a sintagmei ” Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces ” din coloana 4 , tipurile prestațiilor sociale , la pct 1.5 din Anexa 3 a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 nr. 329 din 23 .12 .2013 .

În motivarea cererii sale a indicat că sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” a fost reținută ca temei de drept la stabilirea pensiei pe motiv de vîrstă și la emiterea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșeani, mun. Chișinău (în continuare CTAS) nr. 92/2014/1617.

În opinia reclamantului, sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din legea menționată, contravine art.54 în colaborare cu art. 1,16 și 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, Nr. 329 din 23.12.2013 în prezent nu este în vigoare, dar aceasta a produs efecte juridice litigioase și este determinantă la emiterea deciziei CTAS nr. 92/2014/1617, contestate în anulare în ordinea contenciosului administrativ, respectiv și la

soluționarea cauzei.

Potrivit art. 53 alin.(1) din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, „Pensia pentru limita de vârstă se determină prin cumularea drepturilor la pensie din perioada anterioară și cea ulterioară intrării în vigoare a legii. Formula de calcul a pensiei în aceste cazuri este redată în anexa nr.4, parte integrală a prezentei legi”.

Art. 8 alin.(1) din Legea menționată prevede, că „Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate”, i-ar potrivit alin. (2), „Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare, cotele de contribuții stabilite și numărul total de luni de cotizare”. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr. 1, parte integrală a prezentei legi”. Totodată, pct. 53 din Regulamentul cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 328 din 19.03.2008, expres prevede, că venitul mediu lunar asigurat (Sa) se determină din suma contribuțiilor individuale.

Potrivit art. 52 alin. (1) din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat cu titlul: Calcularea și confirmarea venitului asigurat, „în venitul asigurat realizat anterior datei implementării evidenței individuale se include toate tipurile de remunerare a muncii, primele și alte plăți asigurate, toate tipurile de remunerare a muncii colhoznicilor în gospodăriile colective, plata în natură”.

(2) Cu referire la stagiul cotizat acumulat până la pensionare, potrivit art. 16 alin. din lege, „Asiguratul care, a realizat un stagiul de cotizare mai mare decât stagiul de cotizare prevăzut în art. 42 alin.(1) și (1¹), beneficiază pentru fiecare an de cotizare în plus, de un spor, la pensia integrală, de 2%, din venitul mediu lunar asigurat”.

1. Prin prisma dispozițiilor citate, pentru calcularea cuantumului pensiei integrale, legea clar prevede o modalitate de calcul a venitului mediu lunar asigurat din toate tipurile de remunerare a muncii în perioada anterioară intrării în vigoare a legii și altă modalitate, din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare, cotele de contribuții stabilite și numărul total de luni de cotizare în perioada ulterioară intrării în vigoare a legii. În sensul legii, în perioada ulterioară, venitul mediu lunar asigurat (Sa) se determină din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare sau cotele de contribuții stabilite.

Totodată, pentru fiecare an de cotizare în plus peste cel stabilit, asiguratul beneficiază de un spor la pensia integrală de 2% din venitul mediu lunar asigurat.

Chibac Isai, la 24.01.2014 a atins vârsta de pensionare și întrunind condițiile prevăzute în art. 41 alin. (1) și art. 42 alin.(1¹) din Legea Nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, la 20.02.2014 a depus cererea și actele necesare la CTAS pentru stabilirea și plata pensiei pe motiv de vârstă.

Potrivit Deciziei CTAS nr. 92/2014/1617 privind stabilirea pensiei, cuantumul pensiei integrale de 2541,09 lei la data numirii, este alcătuit din 2 calcule separate. Unul de 2350,24 lei pentru un stagiul cotizat de 26,1 ani înainte de 01.01.1999 și altul, de 190,85 lei pentru un stagiul cotizat de 14,7 ani în perioada ulterioară intrării în vigoare a legii.

Reieșind din stagiul de 40,8 ani recunoscut de către CTAS la calcularea cuantumului pensiei, în anul 2004 a împlinit 31,5 ani de stagiul cotizat necesar pentru stabilirea pensiei integrale. Din anul 2005 practic activitatea profesională

de avocat și potrivit înscrisurilor în carnetele de muncă, în ianuarie 2014 când a atins vârsta de pensionare, avea un stagiul cotizată de muncă de peste 43 de ani.

Decizia CTAS nr. 92/2014/1617 și calculele pe perioada anterioară și cea posterioară intrării în vigoare a Tegii Nr.1 56 privind pensiile de asigurări sociale de stat, indică erori de ordin aritmetic, de aplicare a art. 8 alin.(2), a art. 16 alin.(2) din legea menționată, precum și pct.53 din Regulamentul cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 328 din 19.03.2008. Aplicarea sintagmei: „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4, tipurile prestațiilor sociale asigurate la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, a condus la diminuarea cuantumului pensiei reclamantului și a adus atingere proprietății garantată în art. 54 din constituție, precum și prin art.1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană.

Pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii, CTAS a constatat un coeficient a venitului lunar de 7,01375 salarii medii. Respectiv, din aceste venituri sau calculat și sau plătit contribuțiile de asigurări sociale, deoarece, în acea perioadă plățile contributive la fondul social nu erau plafonate, dar în temeiul unei imixțiuni legislative privind coeficientului maxim de 5 salarii medii la calcularea pensiei, din start mi s-a diminuat cuantumul pensiei cu 28,52% din venitul asigurat.

Modalitatea de calcul a pensiei utilizată de către CTAS pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii Nr. 156, indică o eroare aritmetică, care tot a condus la deminuarea cuantumului pensiei. Potrivit formulei, P_v (cuantumul pensiei) = $125 + 0,005 * 26,1 * 3477,70 * 5,00000 = 2394,20$, dar nu cu 2350,24, cum a reținut în calcul CTAS.

La calcularea cuantumului pensiei pentru perioada posterioară intrării în vigoare a Legii Nr. 156, CTAS sa condus de prevederile pct.1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013.

Reieșind din calcul invocă următoarele:

- CTAS a reținut în calcul venitul asigurat de 29 448,00 lei în 12 luni a anului 2003 și 26072,00 lei în 11 luni din anul 2004, contrar faptului, că potrivit extrasului din cont (anexa 1), veniturile solicitantului în perioada anului 2003 sunt confirmate în sumă de 48 205,26 lei și 34 296,15 lei în anul 2004, care de fapt au fost primite de autorul sesizării sub formă de salariu și rapoarte de angajator la CTAS.

-CTAS a reținut în calcul sumarul lunilor de stagiul cotizată în perioada anilor 2005- 2014, dar nu a determinat, care este venitul mediu lunar asigurat (S_a) al pensionarului din suma contribuțiilor individuale plătite și nu le-a reținut în calcul pentru determinarea și stabilirea cuantumului pensiei. În coloana salariu pe perioada anilor 2005 - ianuarie 2014, CTAS indică „zero” în fiecare lună și an deplin de activitate la rezultatul calculării venitului asigurat, contrar faptului, că a achitat toate contribuțiile individuale stabilite în Legile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anii respectivi și contrar dispozițiilor art. 8 alin.(2) din Legea nr. 156. Astfel, necătând la faptul, că a plătit taxele contributive la fondul social pentru această perioadă, CTAS nu a calculat venitul asigurat și retribuția la pensie este zero. Mai mult ca atât, prin cumularea lunilor la calcul, CTAS a diminuat esențial venitul lunar.

-Din decizie mai rezultă, că contrar dispozițiilor art. 16 alin (2) din Legea Nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat, CTAS, cu rea credință nu a calculat reclamantului sporul de 2% la pensia integrală din venitul mediu lunar asigurat pentru fiecare an de cotizare în plus. În sensul legii, sintagmele „ pentru

fiecare an de cotizare în plus” și „un spor la pensia integrală de 2% din venitul mediu lunar asigurat”, indică clar, că sporul de 2% pentru fiecare an în plus se calculează la pensia integrală din venitul mediu lunar asigurat.

Formula utilizată de către CTAS la calcularea cuantumului pensiei pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a legii, include indicile sporului de 2%, dar acesta nu este calculat potrivit dispozițiilor art. 16 alin (2) din Legea Nr.156 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Venitul mediu lunar asigurat în perioada anterioară intrării în vigoare a legii, din care CTAS a calculat cuantumul pensiei, constituie 3477,70 lei, iar în perioada ulterioară 841,49 lei. Astfel, venitul mediu lunar asigurat din care CTAS a calculat cuantumul pensiei integrale a reclamantului, constituie 4319,19 lei, respectiv, din această valoare a venitului mediu lunar, urma să fie calculat sporul de 2%. Pentru 9,3 ani în plus, sporul de 2% din venitul mediu lunar asigurat din care sa calculat pensia integrală, este un adaos substanțial.

În susținerea poziției și excepției de neconstituționalitate invocă, că prin sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la dispozițiile pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, legiuitorul a instituit condiții noi de stabilire și plată a pensiei, contrare Legii Nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Aceste noi condiții restrâng drepturile și diminuează cuantumul pensiei unor categorii de persoane, de aceea, contravin art. 54 în colaborare cu art. 1,16 și 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul nr. 11a Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului. Prin aplicarea sintagmei: „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, sunt restrânse drepturile reclamantului și pe cale de consecințe, sa diminueat considerabil cuantumul pensiei, lipsindu-l de un drept material dobândit prin muncă și contribuții plătite. Din calculul operat de CTAS reiese, că dacă nu continua să lucreze din anul 2005 până în anul 2014, la atingerea vârstei de pensionare, dobânda o pensie mai mare, ce evident contravine stimulării și creșterii protecției sociale pentru un stagiul cotizat peste cel stabilit. Totodată, CTAS l-a lipsit de sporul de 2% din venitul lunar asigurat de care beneficiaz potrivit legii pentru fiecare an realizat peste stagiul necesar.

Pornind de la cele invocate, în opinia reclamantului, prevederile „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din precum și Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale nr. 92/2014/1617 sunt adoptate cu încălcarea dispozițiilor art. 54 în colaborarecu art. 1,16, 46 din Constituția Republicii Moldova și prin urmare, necesită să fie supuse controlului constituționalității.

Reprezentantul pîrîtului în ședința de judecată a solicitat respingerea solicitării pîrîtului de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea neconstituționalității dispozițiilor invocate, deoarece o consideră neîntemeiată .

Considerînd întemeiate argumentele reclamantului , instanța de judecată a decis cererea formulată de către reclamant privind ridicarea excepției de neconstituționalitate întemeiată .

Audiind părțile, examinînd probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportîndule, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a de a suspenda procesul privind sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției

de neconstituționalitatea a sintagmei ” Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces ” din coloana 4 , tipurile prestațiilor sociale , la pct 1.5 din Anexa 3 a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 nr. 329 din 23 .12 .2013 din următoarele considerente:

În conformitate cu art.12 alin.(1) CPC “dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă”.

Instanța reține poziția expusă de către reclamantul Chibac I. că prin sintagma „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la dispozițiile pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, legiuitorul a instituit condiții noi de stabilire și plată a pensiei, contrare Legii Nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Aceste noi condiții restrâng drepturile și diminuează cuantumul pensiei unor categorii de persoane, de aceia, contravin art. 54 în colaborare cu art. 1,16 și 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul nr. 11a Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului. Prin aplicarea sintagmei: „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din 23.12.2013, sunt restrânse drepturile reclamantului și pe cale de consecințe, sa diminueat considerabil cuantumul pensiei, lipsindu-l de un drept material dobândit prin muncă și contribuții plătite. Din calculul operat de CTAS reiese, că dacă nu continua să lucreze din anul 2005 pînă în anul 2014, la atingerea vârstei de pensionare, dobânda o pensie mai mare, ce evident contravine stimulării și creșterii protecției sociale pentru un stagiul cotizat peste cel stabilit. Totodată, CTAS l-a lipsit de sporul de 2% din venitul lunar asigurat de care beneficiaz potrivit legii pentru fiecare an realizat peste stagiul necesar.

Pornind de la cele invocate, în opinia reclamantului, prevederile „Pensia minimă pentru limită de vîrstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces” din coloana 4 la pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat Nr.329 din precum și Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale nr. 92/2014/1617 sunt adoptate cu încălcarea dispozițiilor art. 54 în colaborarecu art. 1,16, 46 din Constituția Republicii Moldova și prin urmare, necesită să fie supuse controlului constituționalității.

Fiind reținute cele expuse , în conformitate cu art. 260 alin (1) lit . e) CPC instanța judecătorească este obligată să suspende procedul în cazul ridicării excepției de constituționalitate .

În conformitate cu art. 12/1, art. 260 alin.(1) lit.e), art. 263, art. art. 269-270 CPC, instanța de judecată

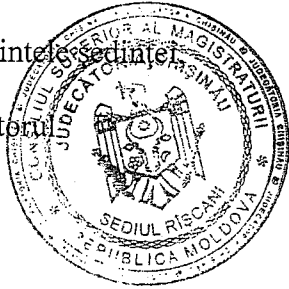
d i s p u n e:

Procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Chibac Isai versus Casa Națională de asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. 92/2014/1617 , se suspendă ,

iar instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile , prin intermediul judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău.

Președintele
judecătoriei

Cornelia Vârlan

Dosarul nr. 3-729/17

ÎNCHEIERE

06 februarie 2017
Judecătoria Chișinău sediul Râșcani
instanța compusă din
judecător
grefier

municipiul Chișinău

CORNELIA VÂRLAN
Valentin Titica

a examinat în ședința de judecată din oficiu chestiunea privind corectarea greșelilor cuprinse în încheierea judecătorească din 27 octombrie 2016 dată în cauza civilă la cererea Chibac Isai versus Casa Națională de asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. 92/2014/1617

A CONSTATAT :

1. La 27 octombrie 2016 judecătoria Râșcani mun. Chișinău a emis încheierea nr. 3-93/16 prin care procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Chibac Isai versus Casa Națională de asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. 92/2014/1617 , se suspendă , iar instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.
2. Studiind materialele cauzei , textul dispozitivului încheierii nr. 3-93/16 din 27 octombrie 2016 , instanța a constatat că în partea dispozitivă s-a strecurat greșeală mecanică în ceea ce privește includerea sintagmei ” pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție ” .
3. Astfel , instanța , studiind dosarul civil respectiv , a constatat existența unei greșeli mecanice în încheierea judecătorească sus indicată .
4. În corespundere cu prevederile art. 249 CPC instanța judecătorească poate din oficiu sau la cererea părții să corecteze greșelile mecanice din hotărâre, dând încheierea respectivă .
5. Prevederile art. 249 CPC sânt aplicabile în cazul dat .
6. În baza celor expuse , în corespundere cu prevederile art. 249 CPC judecata

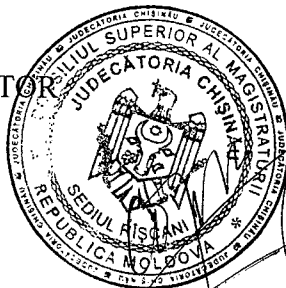
A DECIS :

Se corectează greșeala din textul dispozitivului încheierii 3-93/16 din 27 octombrie 2016 .

Se exclude din aliniatul întâi sintagma ” pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție ” care a fost indică greșit și constituie o greșeală mecanică .

Încheiere cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău timp de 15 zile.

JUDECĂTOR

CORNELIA VÂRLAN